Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման գործընթացի կարգավորման օրենսդրական դաշտը Հայաստանի Հանրապետությունում

ՄԱԿ ԵՏՀ ազգային փորձագետ՝ Ազգանուշ Դռնոյան

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

<<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եվ փորձաքննության մասին>> ՀՀ օրենք

ՌԷԳ գործընթացը Հայաստանի Հանրապետությունում կարգավորվում է 21.06.2014թ. ընդունված <<Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման եվ փորձաքննության մասին>> ՀՀ օրենքով:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Օրենքի կարգավորման ոլորտները

- **Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում /ՇՄԱԳ/**
- **Ռազմավարական էկոլոգիական գնահատում /ՌԷԳ/**
- **Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն**

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռազմավարական էկոլոգիական գնահատում /ՌԷԳ/

- **ՌԷԳ- հիմնադրութային փաստաթղթի գործողության արդյունքում հնարավոր ազդեցության ամբողջական գումարային գնահատման գործընթաց/ՀՀ Օրենք/, որը** ներառում է՝
  - ՌԷԳ հաշվետվության շրջանակի որոշումը,
  - ՌԷԳ հաշվետվության նախապատրաստումը,
  - հանրության մասնակցության և խորհրդակցությունների անցկացման ապահովումը,
  - հիմնադրութային փաստաթղթում ՌԷԳ հաշվետվության դրույթների, հանրային մասնակցության և խորհրդակցությունների արդյուքների հաշվի առնումը:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Հիմնադրութային փաստաթուղթ

- Շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող փաստաթղթի (ռազմավարություն, հայեցակարգ, ուրվագիծ, բնական ռեսուրսների օգտագործման սխեմա, ծրագիր, հատակագիծ, քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթուղթ) նախագիծ. եվ դրանց ցանկացած փոփոխություն, որոնք *ընդունվում են* Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով կամ պետական կառավարման համակարգի մարմինների այլ իրավական ակտերով:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ռազմավարական գնահատման և փորձաքննության ենթակա հիմնադրութային փաստաթղթեր

1. **Ռազմավարական գնահատման եվ փորձաքննության ենթակա են սոցիալ-տնտեսական, էներգետիկայի, քաղաքաշինության, տրանսպորտի, կապի, գյուղատնտեսության, ընդերքօգտագործման, արդյունաբերական ճյուղերի, առողջապահության, բնապահպանության, ռեկրեացիայի, սպասարկման, անտառատնտեսության, թափոնների օգտագործման, ջրային տնտեսության բնագավառներին վերաբերող հիմնադրութային փաստաթղթերը, և** որոնք սույն օրենքով թվարկված նախատեսվող գործունեությունների տեսակների կամ Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին կոնվենցիայի ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման արձանագրության 1-ին և 2-րդ հավելվածներով սահմանված նախագծերի իրականացման հիմքեր են պարունակում:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ փորձաքննություն

- ՌԷԳ, ինչպես նաև Փորձաքննությունը իրականացվում է երկու փուլով՝
  - Նախնական /Հայտի փորձաքննություն, Շրջանակների որոշում, տեխնիկական առաջադրանքի տրամադրում/
  - Հիմնական /ՌԷԳ հաշվետվության փորձաքննություն, եզրակացության տրամադրում/

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Նախնական գնահատում (սքրինինգ)

- Գործող Օրենքը չի կարգավորում ենթակա լինելու որոշման կայացում: ՇՄ նախարարությունը օրենքի, ավելի հաճախ նաև ՌԷԳ արձանագրության հիման վրա, որոշում է ենթակա լինելը և սկսում նախնական գնահատման հայտի փորձաքննական գործընթաց:
- Ձեռնարկողի կողմից Ան և առնչվող պետական կառավարման մարմինների և հանրության իրազեկում, կարծիքների ստացում, դրանք հայտի հետ ՇՄՆ ներկայացում: ՇՄՆ-ի կողմից ՌԷԳ ենթակա լինելու վերաբերյալ որոշման կայացում և հանրության իրազեկում/նախագիծ/:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ-ի հիմնական քայլերը

- Վեր հանել պլանավորման փաստաթղթի հիմնական գործողությունները:
- Ներկայացնել շրջակա միջավայրի բաղադրիչների ներկա իրավիճակի վերաբերյալ վերլուծություն
- Բացահայտել հիմնական գործողությունների հնարավոր ազդեցությունները շրջակա միջավայրի բաղադրիչների եվ մարդու առողջության վրա / ջրային, կենսաբազ, մարդու առողջ. եվ այլն/
- Մշակել փաստաթղթի հիմնական գործողությունների այլընտրանքներ /այդ թվում դիտարկել նաեվ զրոյական այլընտրանքը/,
- Մշակել ազդեցությունների նվազեցմանն ու կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումներ և մոնիթորինգի պլան
- Գործընթացին ներգրավել հանրության եվ շահագրգիռ մարմիններին, իրականացնել հանրային լսումներ եվ խորհրդատվություններ:
- Ստացված վերլուծությունները, առաջարկությունները ներկայացնել պլանավորող թիմին:
- Արդյունքները ամփոփել ՌԷԳ նախնական գնահատման հայտում և հաշվետվությունում:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Նախնական գնահատման հայտ

- 1) ձեռնարկողի անունը (անվանումը) և բնակության (գտնվելու) վայրը.
- 2) հիմնադրութային փաստաթղթի և (կամ) նախատեսվող գործունեության անվանումը և նպատակը.
- 3) հիմնադրութային փաստաթղթի և (կամ) նախատեսվող գործունեության ենթակա տարածքի, այդ թվում՝ շրջակա միջավայրի համառոտ նկարագիրը և իրադրության սխեման.
- 4) հիմնադրութային փաստաթղթի և (կամ) նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ).
- 5) շրջակա միջավայրի վնասակար ազդեցության բացառմանը, նվազեցմանն ու փոխհատուցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիրը.
- 6) տեղեկատվություն հանրության ծանուցման, հանրային լսումների և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նախնական համաձայնության վերաբերյալ, եթե օրենսդրությամբ այլ բան նախատեսված չէ

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Հայտի փորձաքննությունը

Հայտի ուսումնասիրության արդյունքում շրջակա միջավայրի նախարարությունը կայացնում է հետևյալ որոշումներից մեկը.

- **հիմնադրութային փաստաթղթի դրույթի կամ նախատեսվող գործունեության**
- **իրականացման անթույլատրելիության վերաբերյալ, որը կայացվում է՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եվ իրավական այլ ակտերով սահմանված բնապահպանական պահանջները.**
- 2) **հայտը ձեռնարկողին՝ լրակազմման վերադարձնելու վերաբերյալ, սույն հոդվածի 3-րդ մասի պահանջները սխալներով կամ թերի ներկայացնելու դեպքում.**
- 3) **հիմնադրութային փաստաթուղթը անդրսահմանային համատեքստում ազդեցության գնահատման ենթակա լինելու վերաբերյալ.**
- **4) հիմնադրութային փաստաթուղթը տեխնիկական առաջադրանքներին համապատասխան, ազդեցության գնահատման ենթակա լինելու վերաբերյալ.**

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ հաշվետվություն (ՇՄՆ կողմից տրված տեխնիկական առաջադրանքի հիման վրա)

1) հիմնադրութային փաստաթղթի համառոտ բովանդակությունը, նպատակը, կապը և (կամ) համապատասխանությունը տվյալ տարածքի համար հաստատված այլ առնչվող հիմնադրութային փաստաթղթերի հետ.

2) հիմնադրութային փաստաթղթին առնչվող՝ Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային պայմանագրերը և առնչվող այլ իրավական ակտերը, ազդեցության ենթակա տարածքին առնչվող բնապահպանական խնդիրները և դրանց արտացոլումը հիմնադրութային փաստաթղթում.

3) հիմնադրութային փաստաթղթի շրջանակներում նախատեսվող գործունեության ֆիզիկական բնութագրերը և ռեսուրսային պահանջների, օգտագործվող նյութերի, տեխնոլոգիական գործընթացների, արտանետումների, արտահոսքերի, թափոնների, արտադրական լցակույտերի, ֆիզիկական ներգործությունների և արտակարգ ու վթարային իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի նկարագրությունը.

4) հնարավոր ազդեցության ենթակա տարածքի շրջակա միջավայրի, ինչպես նաև սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի նկարագիրը և դրանց հնարավոր փոփոխությունը՝ առանց հիմնադրութային փաստաթղթի դրույթների իրականացման.

5) հիմնադրութային փաստաթղթի մոտեցումների բոլոր հնարավոր տարբերակների (այդ թվում՝ զրոյական) համեմատությունը և նախընտրելի տարբերակի ընտրության հիմնավորումը.

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ հաշվետվություն

6) հնարավոր դրական ազդեցությունների պահպանման և ուժեղացման, բացասական ազդեցությունների կանխարգելման, բացառման, նվազեցման և շրջակա միջավայրին հասցվող վնասի հատուցման համար նախատեսվող միջոցառումները, դրանց արդյունավետությունը, բավարարությունն ու ծախսերը.

7) հիմնադրութային փաստաթղթի գործողության ընթացքում ազդեցության մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և հետնախագծային վերլուծության ծրագիրը.

8) գնահատման մեթոդների, դրանց կիրառման ընթացքում ի հայտ եկած խոչընդոտների, դժվարությունների, ներառյալ՝ տվյալների բացակայության վերաբերյալ տեղեկությունները.

9) հաշվետվությունում ներառված տվյալների աղբյուրների վերաբերյալ տեղեկությունները.

10) տեղեկատվություն հանրության ծանուցման, քննարկումների արդյունքների, գրավոր կամ բանավոր ներկայացված դիտողությունների և առաջարկությունների, դրանց ընդունման կամ չընդունման հիմնավորումների վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն:

11) հաշվետվության ամփոփ բովանդակությունը. որը ներառում է հիմնադրութային փաստաթղթի ոչ տեխնիկական նկարագիրը, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունների և դրանց մեղմման միջոցառումների հանրամատչելի, համառոտ նկարագիրը:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննություն

- ՌԷԳ հաշվետվությունը և հիմնադրութային փաստաթուղթը, համաձայն Օրենքի ներկայացվում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարություն, ստանում փորձաքննական եզրակացություն: ՇՄՆ-ն Օրենքով սահմանված կարգով գործընթացին ներգրավում է գործընթացի մասնակիցներին՝ ՀՀ առողջապահության նախարարությանը, առնչվող պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, հանրությանը:

- Կարծիքների հավաքագրումը իրականացնում է Ձեռնարկողը /ծրագիր իրականացնողը/ և ՌԷԳ հաշվետվության հետ համատեղ ներկայացնում ՇՄՆ փորձաքննության: /նախագիծ/:

- Առանց փորձաքննական դրական եզրակացություն արգելվում է հիմնադրույթային փաստաթղթի ընդունումը կամ նախատեսվող գործունեության իրականացումը:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP